

Aloite: KiVa koulu® mallista Etelä-Karjalan toimintamalliin

Useissa Turun kaupungin kouluissa on käytössä KiVa koulu-toimintamalli. KiVa tulee sanoista kiusaamisen vastainen. KiVa koulu-toimintamallin tarkoitus on vähentää ja ennaltaehkäistä kiusaamista. KiVa ohjelma on kehitetty vuosina 2006-2009 ja muutettu kouluille maksulliseksi vuonna 2016. KiVa koulu-toimintamallin tarkoitus on ennaltaehkäistä kiusaamista ja puuttua siihen, mikäli sitä ilmenee.

KiVa koulu ohjelmassa kiusaamista selvitetään puhuttelulla. Puhutteluissa, joissa asiaa käsitellään, kiusaaja pääsee usein käyttämään valta-asemaansa: usein kiusaaja ja kiusattu pakotetaan saman pöydän ääreen. Näin uhri ei välttämättä uskalla kertoa koko totuutta kiusaamisesta. Vaikka kiusaaja ja kiusattu haastateltaisiin erikseen, niin se ei useimmiten johda kiusaamisen loppumiseen tai vähenemiseen, koska KiVa keskustelut ovat hyvin ympäripyöreitä. Yleensä kiusattu ja kiusaaja pakotetaan tekemään hätäinen ja kestämaton lupaus siitä, että kiusaaminen loppuisi. Välillä käy niin, että molemmat pakotetaan pyytämään toisiltaan anteeksi, jolloin myös uhri joutuu pyytämään kiusaajaltaan anteeksi. Tämä ei paranna tilannetta jatkoon osalta. Yksi syy KiVa-ohjelman toimimattomuuteen on myös se, että jokin opettaja pitää KiVa-keskustelun. Opettajien resurssit ovat pienet asian selvittämiseen ja täten keskustelu on yleensä hätäinen eikä muutosta saada syntymään.

KiVa koulu-toimintamalli on myös vanhanaikainen eikä siinä osata puuttua kiusaamisen uusiin muotoihin, kuten nettikiusaamiseen. Malli ei lisäksi tunnista koulukiusaamista kouluväkivallaksi, joka on aina rikos.

Koulukiusaamisesta ja -väkivallasta huolissaan oleva Turun nuorisovaltuusto ehdottaa, että KiVa koulu-toimintamallin käyttäminen lopetettaisiin ja siirryttäisiin niin kutsuttuun Etelä-Karjalan toimintamalliin. Etelä-Karjalan toimintamalli on kehitetty vuonna 2019 ja siitä on saatu lupaavia tuloksia. Etelä-Karjalan toimintamallissa alle 15-vuotiaan lapsen tai nuoren lainvastaisesta teosta tehdään rikosilmoitus poliisille. Tämän lisäksi pidettäisiin keskustelu, johon osallistuisi kiusaaja, uhri, heidän vanhemmat/huoltajat, nuorten oikeusavustaja ja poliisi. Etelä-Karjalan toimintamalli on ehkäissyt hyvin tehokkaasti kiusaamisen ja kouluväkivallan toistuvuutta, koska siinä asia selvitetään kokonaisvaltaisemmin ja teolla on kovemmat seuraukset. Myös uhrin oikeusturva toteutuu mallissa paremmin.

Turun nuorisovaltuusto vetoaa kaupunginvaltuutettuja puuttumaan kouluväkivaltaan ja ottamaan käyttöön Etelä-Karjalan toimintamallin Turun kaupungin kouluissa.

Lähteet ja viitemateriaalit aloitteen tueksi:

Vantaan kaupunki, Aloite: Lopetetaan KiVa koulu -malliin osallistuminen ja siirrytään Etelä-Karjalan malliin. fileshow. Luettu 23.3.2025.

Yle, Hallitus haluaa kitkeä kouluväkivaltaa ottamalla Etelä-Karjalan esimerkiksi: alle 15-vuotiaan lainvastaisesta teosta aina rikosilmoitus. Hallitus haluaa kitkeä kouluväkivaltaa ottamalla Etelä-

Karjalan esimerkiksi: alle 15-vuotiaan lainvastaisesta teosta aina rikosilmoitus | Kotimaa | Yle.
Luettu 23.3.2025.

Yle, Onko tässä ratkaisu kouluväkivaltaan? Kymmenissä kouluissa otettiin käyttöön uusi malli, joka hyydytti hakkaajat: "Yksikään ei ole uusinut tekoaan". Onko tässä ratkaisu kouluväkivaltaan
Kymmenissä kouluissa otettiin käyttöön uusi malli, joka hyydytti hakkaajat: "Yksikään ei ole uusinut tekoaan" | Yle. Luettu 23.3.2025.

Yle, Ylistettetyä Kiva koulu ohjelmaa käytetään jopa vahingollisella tavalla: "Jättää aikamoisia traumoja kiusatulle". Ylistettyä Kiva koulu -ohjelmaa käytetään jopa vahingollisella tavalla: "Jättää aikamoisia traumoja kiusatulle" – MOT – yle.fi. Luettu 23.3.2025.